

Beleidsplan

Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie (WTKG)

(2024-2027)

Doel van dit beleidsplan is om richting te geven aan de activiteiten van de vereniging voor de komende vier jaar.

Dit beleidsplan is vastgesteld door de Algemene ledenvergadering van de WTKG op 6 april 2024 te Rotterdam.

Doelstelling van de vereniging

De vereniging heeft tot doel liefhebbers op het gebied van geologie, paleontologie en paleobiologie van het Kenozoïcum (voorheen Tertiair en Kwartair) te verenigen en de beoefening, bevordering en verbreiding van onderzoek naar het tijdperk te bevorderen/stimuleren.

De vereniging tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- a. het houden van excursies en (wetenschappelijke) bijeenkomsten;
- b. het (doen) uitgeven van een contactblad;
- c. het (doen) uitgeven van een wetenschappelijk tijdschrift en eventuele andere publicaties, al dan niet in samenwerking met derden;
- d. het delen van kennis en ervaring van de leden via internet (social media);
- e. het bevorderen en steunen van activiteiten op het gebied van de paleontologie voor en door een breder publiek;
- g. het in stand houden van een bibliotheek met daarin determinatiewerken (ter raadpleging en ter uitlening) ;

Lidmaatschap

De vereniging kent gewone leden, huisgenootleden, jeugdleden, seniorleden, ereleden, en instituutleden. Ereleden zijn zij die op voorstel van het bestuur, of voorgedragen door ten minste 10 van de leden, door de algemene vergadering als zodanig zijn benoemd en die deze benoeming hebben aanvaard.

Algemene ledenvergadering

Elk voorjaar, bij voorkeur in de maand april, wordt een algemene ledenvergadering gehouden waarin ten minste de secretaris en de penningmeester het jaarverslag met betrekking tot het verenigingsleven over het afgelopen jaar uitbrengen. Ook de geologisch secretaris, redactie van Afzettingen en de redactie van Cainozoic Research brengen verslag uit.

De daartoe in het voorgaande jaar benoemde kascommissie van twee leden brengt verslag uit over de door haar gehouden kas- en boekencontrole. De ledenvergadering besluit dan tot het al of niet dechargeren van het bestuur. Tevens wordt een nieuwe kascommissie van twee leden en een reserve lid voor het lopende verenigingsjaar benoemd, met dien verstande dat een lid niet langer dan twee achtereenvolgende jaren in functie is. Behandeld wordt wat verder op de agenda is geplaatst.

Internet

De vereniging treedt naar buiten via haar website www.wtkg.org. De site is met het oog op bereikbaarheid voor een breder publiek ook te vinden via trefwoorden als 'fossielen', 'tertiair' en 'kwartaair'. Op de site staat informatie over de vereniging, haar activiteiten en publicaties. Ook wordt voor de geïnteresseerden kennis over door de leden onderzochte vindplaatsen weergegeven. Daarnaast is de WTKG actief op sociale media (bij voorbeeld via de Facebookgroep WTKG). De publicaties van de vereniging (Afzettingen en Cainozoic Research) zijn voor het brede publiek toegankelijk via de site www.natuurtijdschriften.nl

Vergaderingen/bijeenkomsten

Het bestuur organiseert jaarlijks ten minste 2 maal een vergadering/bijeenkomst, waarbij professionele wetenschappers en liefhebbers zijn uitgenodigd voor het houden van lezingen over diverse onderwerpen met betrekking tot het Kenozoicum.

De bijeenkomsten bieden ook de mogelijkheid om samen materiaal uit een bezochte vindplaats te determineren. Daarnaast bevorderen bijeenkomsten het onderling contact tussen liefhebbers

Wanneer bijeenkomsten in musea worden gehouden kunnen lezingen ook voor museumbezoekers toegankelijk worden gemaakt.

Determineerdagen

De WTKG streeft ernaar elk jaar een determineer-dag te organiseren in een (natuurhistorisch) museum. De determineerdagen zijn niet alleen voor de leden, zij hebben ook een publieksfunctie. Tijdens deze dagen geven deskundige leden uitleg over de determinatie van Cainozoische (strand-) fossielen. De bijeenkomsten zijn gericht op het vergroten van de kennis daarover bij leden en bezoekers. Bezoekers van de determinatiedagen (leden en niet-leden) zijn welkom om hun vondsten te laten zien of vragen te stellen over paleontologische onderwerpen. Op deze manier tracht de vereniging de aanwezige kennis te delen met een breder publiek.

Een deel van de determineerdagen wordt gezamenlijk met de NMV georganiseerd in het kader van het project "fossielenatlas deel 2").

Excursies

Het geologische secretariaat van de WTKG organiseert jaarlijks een aantal excursies naar tertiaire en kwartaire vindplaatsen in Nederland, België en indien daartoe gelegenheid wordt gezien in Duitsland en Frankrijk. Het doel hiervan is drieledig. Op de eerste plaats worden deelnemers in gelegenheid gesteld om in de praktijk kennis te maken met geologisch belangrijke lagen, de stratigrafie en ontwikkeling van de locatie en welke vormen van leven er in voorkomen en daarmee welke soorten in een specifieke periode in een bepaald gebied geleefd hebben. Op de tweede plaats zijn de excursies bedoeld om deelnemers in de praktijk kennis te laten maken met verschillende methoden van verzamelen dan wel bemonsteren van lagen, het veiligstellen van de monsters en het documenteren van de monsters. Op de derde plaats hebben de excursies tot doel om de deelnemers te enthousiasmeren om eigen onderzoek te doen en die kennis te delen.

Omdat de toegang tot deze ontsluitingen afhangt van toestemming van de eigenaar of gebruiker van een locatie is deelname excursies pas open voor de leden van de WTKG nadat deze toestemming gegeven is. In het kader van veiligheid en verzekeringstechnisch zijn excursies naar niet openbare vindplaatsen in beginsel niet toegankelijk voor niet-leden.

Naast de excursies voor leden naar specifieke ontsluitingen worden excursies naar openbare vindplaatsen, zoals stranden georganiseerd, die ook open zijn voor niet-leden van de vereniging.

De kennis opgedaan tijdens de excursies wordt via excursieverslagen en artikelen in Afzettingen ontsloten. Daarnaast wordt de verzamelde informatie gebruikt voor de wetenschappelijke publicaties in Cainozoic Research.

Tijdschriften

Onder auspiciën van de vereniging worden twee tijdschriften uitgegeven: Afzettingen (4 maal per jaar), en Cainozoic Research (2 maal per jaar). De abonnees zijn zowel de leden van de vereniging als instituten zoals universiteiten, bibliotheken en natuurhistorische musea in binnen- en buitenland. Beide tijdschriften kennen een eigen autonome redactie.

Afzettingen is het verenigingstijdschrift van de WTKG. Het bevat (voornamelijk) Nederlandstalige artikelen van leden over Nederlandse en niet-Nederlandse paleontologische onderwerpen. Vaste rubrieken zijn o.a. de aankondiging van bijeenkomsten en excursies, excursie-verslagen, bijzondere vondsten, en besprekingen van nieuw verschenen boeken. Verder is er plaats voor oproepen, ingezonden brieven, en mededelingen, zowel van bestuurlijke aard als van afzonderlijke leden. Zowel leden als niet-leden kunnen teksten en artikelen aangeleverd.

Cainozoic Research is een wetenschappelijk tijdschrift van de vereniging dat samen met de Britse Tertiary Research Group (TRG) wordt uitgegeven. Artikelen worden door de redactie beoordeeld en onderworpen aan peer reviews. Artikelen worden meestal in de Engelse taal gepubliceerd. Doel van het tijdschrift is het ontsluiten en verspreiden van kennis over de geologie en paleontologie van NW Europa (Noordzebekken en aangrenzende gebieden). Bij uitzondering worden bijdragen over andere gebieden geaccepteerd. Ook korte bijdragen en boekbesprekingen worden geplaatst. Artikelen kunnen zowel door leden als niet-leden worden aangeleverd.

Leden van de WTKG, de NMV (Nederlandse Malacologische Vereniging) en Naturalis werken samen in een project om te komen tot een nieuw standaardwerk over de fossiele gastropoden van de Nederlandse stranden, "de fossielenatlas deel 2". Deel 1 over de tweekleppigen verscheen in 2010. De tussentijdse resultaten worden in het NMV-tijdschrift Spirula gepubliceerd in een vorm van een reeks artikelen.

Digitale ontsluiting WTKG-tijdschriften

Op www.natuurtijdschriften.nl zijn alle artikelen uit zowel Afzettingen als Cainozoic Research, en de voorgangers daarvan, de Mededelingen van de WTKG en Contributions to Tertiary and Quaternary Geology, beschikbaar vanaf de start van de publicatie ervan. Alle artikelen van de betreffende nummers kunnen (meestal een jaar na publicatie) als PDF gratis worden gedownload.

Op deze manier zijn de publicaties voor een breed publiek ontsloten.

Nieuwe publicaties worden door vrijwilligers uit de vereniging toegevoegd. Hierbij geldt wel dat de digitale versies van de tijdschriften voor niet leden pas één jaar na verschijningsdatum toegankelijk

worden. Uitzondering daarop vormen de publicaties die onder specifieke voorwaarden 'Open Access' gepubliceerd zijn.

In de komende periode wordt gezien of Cinozoic Research naast de uitgave in druk ook volledig, en onmiddellijk bij verschijnen, Open Access gepubliceerd kan worden. Daarbij wordt rekening gehouden met de mate waarin de leden behoefte blijven houden aan de uitgave in druk.

Zoekkaarten

De WTKG heeft in samenwerking met de Strandwerkgemeenschap van de KNNV (SWG) de zoekkaart 'Fossiele schelpen van Maasvlakte 2' uitgegeven. Deze zoekkaart is beschikbaar voor een breed publiek. De distributie aan particulieren vindt plaats tijdens excursies naar de Nederlandse stranden, op beurzen en door het op aanvraag toezenden.

In komende jaren worden in samenwerking met de NMV nieuwe zoekkaarten gepubliceerd.

Digitale Communicatie

Facebookgroep

De Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie heeft een discussieplatform op Facebook. De instellingen van deze groep zijn zo open mogelijk, ook niet-leden worden tot de groep toegelaten en kunnen er dan berichten delen. Het discussieplatform is een plaats waar deelnemers elkaar onderling vragen kunnen stellen, informatie kunnen uitwisselen en kennis kunnen delen. Het discussieplatform biedt zo een zeer laagdrempelige manier om kennis op te doen van de tertiaire en kwartaire geologie en paleontologie en om in contact te komen met (leden van) de vereniging. Via het platform hopen wij de belangstelling voor de geologie en de paleontologie te stimuleren bij een bredere groep mensen, en meer jongeren te bereiken. Door meer interactie tussen website en facebookgroep hopen wij het aantal bezoekers aan de website en het aantal leden van het discussieplatform uit te breiden.

Bibliotheek

In het 65 jaar bestaan van de WTKG is een bibliotheek opgebouwd, die is ondergebracht bij het Natuurhistorisch Museum Rotterdam (NMR). Een overzicht van de werken is beschikbaar op de WTKG-website. Leden kunnen de boeken van de bibliotheek met inachtneming van een aantal regels lenen. De bibliotheek kan ook worden geraadpleegd door de medewerkers van het NMR.

Realiseren van de doelstellingen in de komende 4 jaar

Nederlandse geologie en paleontologie

De WTKG draagt bij aan de (Nederlandse) Kenozoische geologie en paleontologie en paleobiologie door het verzamelen van en delen van kennis, tijdens excursies, bijeenkomsten en determinatiedagen, waarbij de fossiele resten van (dierlijk) leven worden verzameld en nauwkeurig wordt vastgelegd uit welke laag in een ontsluiting wordt verzameld. Aan de hand van de determinatie van specifieke soorten uit een laag kan de relatieve ouderdom van die laag worden ge-extrapoleerd.

Ook in de komende jaren richt de aandacht van de vereniging zich vooral op het onderzoeken van ontsluitingen in Nederland en België. Ook wordt gezien of excursies naar heropende ontsluitingen van tertiaire en kwartaire lagen in Noordwest Duitsland mogelijk zijn.

Om determinatie mogelijk te maken wordt gebruik gemaakt van eerdere (wetenschappelijke) publicaties en determinatiewerken, zoals het in 2010 gepubliceerde 'Fossiele Schelpen van de Nederlandse Kust' en publicaties in Cainozoic Research.

De WTKG blijft actief bijdragen aan de beschikbaarheid van adequate determinatieliteratuur voor fossielen uit Nederland

Samenwerking

Er is een nauwe samenwerking tussen de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie en de Nederlandse Malacologische Vereniging (NMV) en de Werkgroep Geologie van het Koninklijk Zeeuws Genootschap der Wetenschappen

De vereniging onderhoudt tevens contacten met de Strandwerkgemeenschap van de KNNV (SWG), alsmede met musea zoals Naturalis, het Natuurhistorisch Museum Rotterdam, het Natuurhistorisch Museum Tilburg en het Oertijdmuseum in Boxtel.

Internationale contacten

De WTKG brengt het wetenschappelijke tijdschrift Cainozoic Research uit samen met de Britse Tertiary Research Groep (TRG). Omdat deze vereniging inmiddels in omvang sterk afneemt moet op termijn worden bezien of deze samenwerking wordt gecontinueerd. Als dat niet langer mogelijk is wordt Cainozoic Research verder in eigen beheer geproduceerd.

De WTKG onderhoudt informele contacten met de zustervereniging in België, de Belgische Vereniging voor Paleontologie (BVP)